

faaet nogen Oplysning derom. Der er jo desværre adskillige Spor, som affrækte, idet idetmindste hidtil alle Sporene føre indadtil og ingen udad fra Udvalgene. Jeg har imidlertid aldrig set eller aldrig læst om noget Interdikt, som har været undtagelsesfrit. Kirkens store Interdikter i Middelalderen tillode en Mængde Undtagelser, og det er mit Haab, at der ogsaa her vil kunne gøres Undtagelser fra Interdiktet med Hensyn til visse i denne Sæssion af Regjeringen fremsatte Lovforslag. Hvis dette Haab realiseres, vilde jeg meget ønske, at Undtagelsen maatte komme til at strække sig ogsaa til det nu foreliggende Lovforslag. Jeg ønsker dette, fordi det er et Lovforslag, som er af ganske overordentlig stor Betydning for den videnskabelige Undervisning i Danmark gennem Universitetet og den polytekniske Læreaftalt, og jeg nærer ogsaa Haab derom af den Grund, at jeg altid har haft en Følelse af — og dert er jeg paa mange Maader bleven bestrækt i de Aar, jeg har været Medlem af Folkethinget — at der ikke blot hos en enkelt Side af dette Thing, men ogsaa hos det store Flertal af Folkethinget er en virkelig Interesse tilstede for den videnskabelige Undervisning i Danmark, som man betragter som en Nationalafgag. Universitetet har jo ganske vist været Gjenstand for mange Debatter i den samme Periode, som jeg her tænker paa, og ganske vist have disse Debatter ikke altid været af en saadan Betskaffenhed, at man deraf direkte kunde udlede nogen særlig velvillig Stemning overfor Universitetet, men det forekommer mig dog paa den anden Side, at man kan sige om disse Forhandlinger, at de heller ikke lægge nogen uvillig Stemning for Dagen. Spørgsmaalet om Universitetets økonomiske Stilling maa jo erkjendes at høre til Universitetets ydre Eksistens, idet det ikke berører dets Betydning eller dets egentlige Væsen som videnskabelig Læreaftalt. Dette beror jo paa to Ting, nemlig dels derpaa, at Universitetet og den ialtsald historisk noie dertil knyttede polytekniske Læreaftalt ere forsynede med personlige Lærerkrafter, der — da Videnskaben jo overhovedet ikke kan eksistere uden Videnskabsmænd — ere udrustede paa en saadan Maade, at de ere istand til at arbejde saaledes, at de kunne holde vor videnskabelige Undervisning i Hvide med Europas videnskabelige Undervisning, og dels derpaa, at disse Instituter ere udrustede med et saadant Materiel af Apparater, som Videnskaben til enhver Tid kræver. Den første af disse to Ting har ganske vist ikke nydt nogen Fremme i dette Thing. Vi have jo haft liggende for os Lovforslag angaaende Lærerkrafterne ved Universitetet og den po-

lytekniske Aftalt, og jeg maa i høi Grad ikke saa meget for de enkelte Personers Skyld som for den videnskabelige Betydning, disse personlige Krafter have for Løsningen af Opgaven, beklage, at disse Lovforslag ikke ere blevne fremmede. Det kan ikke nytte at negte, at baade det økonomiske Tryk, som ganske sikkert for Diebliffet hviler paa Lærerne ved Universitetet og den polytekniske Læreaftalt, til en vis Grad kan vække Modet til videnskabeligt Arbejde og kraftig Produktion, og det kan paa den anden Side heller ikke dølges, at man ikke kan afværge, at det ikke længer bliver de bedste Personer eller Krafter, som Danmark har, der kunne knyttes til disse Aftalter, fordi der ikke kan bydes dem Billaar, som staa i Hvide med, hvad de paa anden Maade kunne opnaa. Men imidlertid har det for mit Vedkommende dog altid stillet sig saaledes, at jeg kan se, at det ved Behandling af Spørgsmaal, som angaa de personlige Lærerkrafter, jo tillige dreier sig om en Lønningsfag, der i enhver Henseende væsentlig stiller sig paa samme Maade for Universitetets og den polytekniske Læreaftalts Embedsmænd som for andre Embedsmænd, og at man derfor ikke kan være berettiget til at have eller nødvendig behøver at slutte til nogenjomhelst uvillig Stemning mod disse Aftalter, fordi dette Lovforslag ikke er fremmet, naar det deler Skæbne sammen med en Række andre lignende Forslag. Men derimod foreligger der her et Lovforslag, som vedrører Aftalternes reale Side, deres egentlige Betydning som videnskabelige Læreaftalter, og som dernæst er saa neutralt, saa frit for enhver Berøring med Spørgsmaal, som kunde være præjudicerende i en eller anden Retning, at jeg derpaa grunder et Haab om, at den velvillige Stemning, som jeg er sikker paa er tilstede her i Thinget, vil kunne give sig et Udtryk i Gjærning ved dette Lovforslag.

Det forholder sig saaledes, at den Række af videnskabelige Hjelpe midler, som disse Aftalter behøve, forøges stadig. Det ligger i Sagens Natur, at paa de to Omraader af Universitetets Virksomhed, som berøre Naturvidenskaben og Lægevidenskaben, det naturvidenskabelige Fakultet, der ville Kravene stadig stige, dersom det skal staa i Hvide med, hvad der andetsteds forefindes. I en vis Periode efter Grundloven har der ogsaa en Tidlang været en meget raft Udsvilling af Institutionerne; der er en Række af nye Institutioner staae, som i det Væsentlige fuldtud fyldestgjøre Kravene, jeg tænker paa kemisk Laboratorium, Bibliotheket, zoologisk Museum, astronomisk Observatorium og den